

Prognose for vann- og avløpsgebyrer 2026-2029

Rapport nr. 10-2026

SØA

Samfunns-
økonomisk
Analyse

Rapport nr. 10-2026
fra Samfunnsøkonomisk Analyse AS

ISBN-nummer: 978-82-8395-296-4
Oppdragsgiver: Huseierne
Tilgjengelighet: Offentlig
Dato for ferdigstilling: 02.03.2026
Forfattere: Bjørn Gran og Andreas Benedictow

Borggata 2B
N-0650 Oslo
Org.nr.: 911 737 752
post@samfunnsokonomisk-analyse.no

Forord

Samfunnsøkonomisk analyse AS (SØA) har utarbeidet denne rapporten om på oppdrag for Huseierne. I rapporten kartlegger vi utviklingen i kommunale gebyrer til vann og avløp for perioden 2026-2029.

SØA gjennomførte tilsvarende undersøkelse for Huseierne i både 2024 og 2025, og undersøkelsen skal blant annet brukes som underlag til oppdatering av bokostnadsindeksen i 2026.

Takk til oppdragsgiver for et spennende prosjekt, og takk til ansatte i kommunene som har svart på forespørselen vår. Samfunnsøkonomisk analyse AS er ansvarlig for rapportens innhold.

Oslo, 2. mars 2026

Bjørn Gran
Prosjektleder

Samfunnsøkonomisk Analyse AS

Sammendrag

Fra 2020 til 2025 økte bokostnadene med 87 prosent. Dette er klart mer enn pris- og lønnsveksten i samme periode. Når vi måler utviklingen som andel av en typisk (median) husholdningsinntekt etter skatt, har bokostnadene økt fra en bunn på 22 prosent i 2020 til 33 prosent i 2025.

Kommunale gebyrer har økt klart de siste årene, og utgjør nå om lag 10 prosent av bokostnadene. I både 2023 og 2024 økte de kommunale gebyrene særlig mye, med en gjennomsnittlig økning på henholdsvis 17 og 14 prosent på landsbasis. Gebyrene for vann og avløp økte mest, med henholdsvis 19 og 16 prosent. De kommunale gebyrene har dermed økt klart mer en pris- og lønnsveksten, og har bidratt til den høye veksten i bokostnadene.

Regjeringen vedtok i Statsbudsjettet for 2025 å redusere merverdiavgiften på vann og avløp fra 25 til 15 prosent fra 1. juli 2025. Dette har bidratt til å redusere gebyrene som husholdningene betaler. Til tross for lavere merverdiavgift, økte vann- og avløpsgebyrene med 4 prosent i 2025.

Det er flere årsaker til at de kommunale gebyrene har økt. Kommunene peker særlig på økte byggekostnader, økt rente (og dermed høyere kapitalkostnader), nødvendig vedlikehold og nyinvesteringer knyttet til for eksempel reservevannforsyning og strengere krav til nitrogenrensning.

I denne rapporten kartlegger vi forventet utvikling i kommunale gebyrer til vann og avløp for perioden 2026-2029. Vi har kontaktet de 120 største kommunene i landet (etter antall innbyggere). Med til sammen 4,8 millioner innbyggere, huser disse kommunene 85 prosent av befolkningen. Dekningen varierer noe mellom fylkene, fra Oslo og Vestfold der vi kontaktet alle kommunene, til Finnmark, Nordland, Innlandet og Møre og Romsdal, der kommunene vi kontaktet huser om lag 60 prosent av innbyggerne i fylkene.

Datagrunnlag

Datainnsamlingen er gjennomført ved å sende epost med forespørsel om kommunenes vedtak om kommunale gebyrer til vann og avløp for 2026 (vedtatt høsten 2025), og prognosen for 2027-2029 (fra økonomiplan). For de kommunene som ikke har svart etter påminnelse innen 20. februar, har vi gjennomført manuelle søk etter informasjon om forventet utvikling i kommunale gebyrer fra kommunenes hjemmesider. Dette er enklest tilgjengelig for 2026, mens det er mindre tilgjengelig for perioden 2027-2029.

Vi har informasjon fra 117 kommuner for 2026, mens for hele perioden 2026-2029 har vi samlet informasjon fra 84 kommuner. Disse 84 kommunene huser til sammen 3,8 millioner innbyggere.

Stor geografisk variasjon

Vi finner at vann- og avløpsgebyrene samlet er forventet å øke mest i kroner i Tysvær og Lillestrøm, med henholdsvis om lag 12 600 og 10 800 kroner. Deretter kommer Stad med 9 000 kroner og Nittedal med 8 300 kroner. Kongsberg kommune har også stor endring i prosent (61 prosent), men er «kun» nummer 13 målt i kroner med en økning på 6 000 kroner.

I motsatt ende blant alle de 84 kommunene finner vi Bjørnafjorden, Indre Fosen og Ringerike, med en nedgang på henholdsvis 1 700, 1 800 og 2 400 kroner.

Gjennomsnittlig økning er på om lag 3 000 kroner. Vennesla, Øver Eiker og Holmestrand kommune ligger nærmest gjennomsnittet.

Vann- og avløpsgebyrene er høyest i Tysvær kommune i 2029

Dersom kommunenes prognoser for vann- og avløp slår til, vil de være høyest i Tysvær kommune i 2029 med om lag 33 600 kroner. Deretter følger Lillestrøm og Nordre Follo med om lag 27 000 kroner, og Stad, Sula og Askøy med om lag 25 000 kroner.

Gebyrene er lavest blant alle de 84 kommunene i Randaberg, Bergen og Stavanger med henholdsvis 9 100 kroner, 8 900 kroner og 7 800 kroner.

Blant de andre storbykommunene, finner vi Oslo med et forventet nivå i 2029 på 16 100 kroner, Kristiansand med 11 300 kroner, Trondheim med 10 400 kroner og Tromsø med 9 100 kroner.

Økning på 24 prosent fra 2025 til 2029

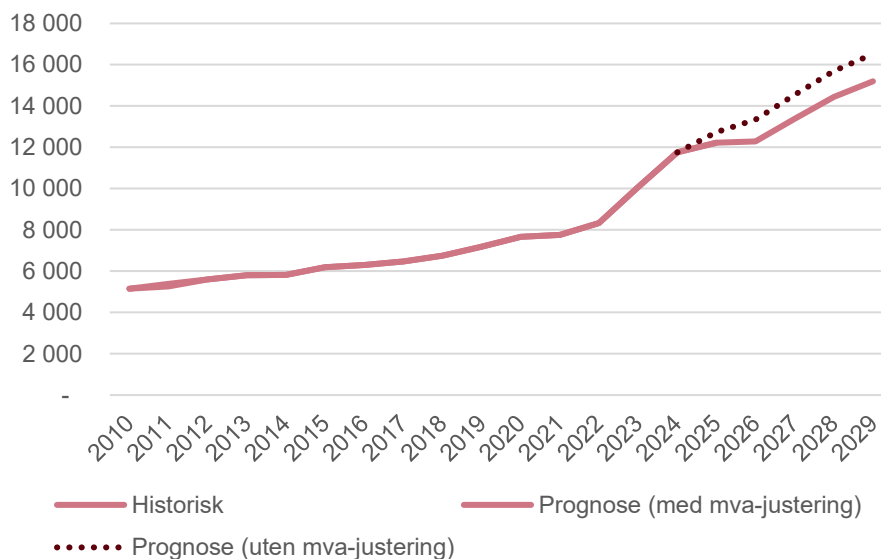
Beregningene viser at vann- og avløpsgebyrene i gjennomsnitt vil øke med til sammen 24 prosent inkludert mva. fra 2025 til 2029. Økningen i 2026 blir dempet av endring i mva.-satsen fra 25 til 15 prosent i 2025.¹ Når vi ser på utviklingen ekskludert mva., er økningen for årene 2026 til 2029 på 30 prosent.

I 2026 er økningen på 5 prosent ekskludert mva., mens den er på 0,5 prosent inkludert mva. I 2027, 2028 og 2029 er forventet økning på henholdsvis 9, 8 og 5 prosent, både inkludert og ekskludert mva.

For fireårsperioden samlet er økningen i gjennomsnitt på om lag 1 300 kroner inkludert mva. for vann, mens den er på 1 700 kroner inkludert mva. for avløp. Samlet gir dette en økning i vann- og avløpsgebyrer på om lag 3 000 kroner inkludert mva.

¹ Reduksjonen i mva.-sats i 2025 gjør at økningen fra 2025 til 2026 blir mindre enn den ellers ville vært

Figur 1.1: Gebyrer til vann og avløp, kroner. Landsgjennomsnitt for enebolig på 120 kvadratmeter.



Kilde: Bokstnadsindeksen, opplysninger fra kommuner og beregninger av SØA. Note: Dette er et vektet gjennomsnitt for de kommunene vi har informasjon om forventet utvikling i gebyrer for perioden 2026-2029. Det består av 84 kommuner.

Økning fremover også når vi justerer for forventet utvikling i konsumpriser og lønnsvekst

Når vi justerer for utviklingen i konsumpriser finner vi at den forventede realveksten i gebyrene er 12 prosent fra 2025 til 2029, mens når vi justerer for lønnsvekst finner vi at den forventede realveksten i gebyrene er 8 prosent. Det betyr at gebyrene øker klart mer enn priser på andre varer og tjenester (KPI), og mer enn normal lønnsvekst.

Innhold

Forord	I
Sammendrag	II
1 Innledning	1
1.1 Utvelgelse av kommuner	2
1.2 Datainnsamling	3
1.3 Datakvalitet	4
2 Resultater	5
2.1 Årlig prosentvis gebyrøndring	5
2.1.1 Vanngebyrer	5
2.1.2 Avløpsgebyrer	6
2.2 Forskjeller mellom kommunene i vann- og avløpsgebyrer samlet, 2026-2029	7
2.3 Gjennomsnittlig endring for alle kommunene	9
2.3.1 Sammenlignet med andre priser	10

1 Innledning

Vann- og avløpsgebyrene har økt kraftig de siste årene, med hele 19 prosent i 2023 og 16 prosent i 2024. Regjeringen reduserte merverdiavgiften på vann- og avløpsgebyrer fra 25 til 15 prosent fra 1. juli 2025. Det bidro til å redusere veksten det året, til 4 prosent. I denne rapporten kartlegger vi kommunenes prognoser for vann- og avløpsgebyrer fram mot 2029.

I perioden 2010 til 2022 økte de kommunale gebyrene mer enn både pris- og lønnsveksten. I gjennomsnitt økte kommunale gebyrer med 53 prosent, mens konsumprisene i samme periode økte med 33 prosent og lønningene med 47 prosent.

I både 2023 og 2024 økte de kommunale gebyrene særlig mye, med en gjennomsnittlig økning på henholdsvis 17 og 14 prosent på landsbasis. Gebyrene for vann og avløp økte mest, med henholdsvis 19 og 16 prosent.

Regjeringen vedtok i Statsbudsjettet for 2025 å redusere merverdiavgiften på vann og avløp fra 25 til 15 prosent fra 1. juli 2025. Dette har bidratt til å redusere gebyrene som husholdningene betaler. Til tross for lavere merverdiavgift, økte vann- og avløpsgebyrene med 4 prosent i 2025.²

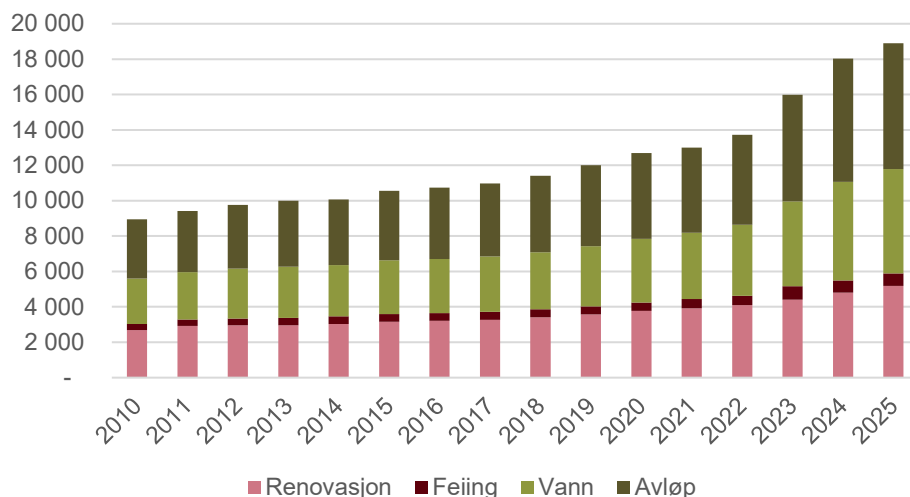
Det er flere årsaker til at de kommunale gebyrene har økt. Kommunene peker særlig på økte byggekostnader, økt rente (og dermed høyere kapitalkostnader), nødvendig vedlikehold og nyinvesteringer knyttet til for eksempel reservevannforsyning og strengere krav til nitrogenrensning.

Kommunale tjenester som finansieres gjennom selvkostprinsippet

Noen kommunale tjenester finansieres helt eller delvis gjennom gebyrer fra innbyggerne. Dette gjelder blant annet tekniske tjenester som feiing, vannforsyning, avløp og renovasjon. For disse tjenestene gjelder selvkostprinsippet, som innebærer at de samlede gebyrene kommunen krever inn over tid ikke kan overstige kommunens kostnader ved å levere tjenesten. Selvkost setter dermed en øvre ramme for nivået på kommunale gebyrer.

² Beregningene er basert på statistikk fra SSB og rapporteringer fra kommunene til KOSTRA.

Figur 1.1 Gjennomsnittlige kommunale gebyrer. Enebolig på 120 kvadratmeter. Kroner



Kilde: Bokostnadsindeksen, SØA og Huseierne

1.1 Utvalgelse av kommuner

I denne kartleggingen har vi kontaktet de 120 største kommunene i Norge. Antall innbyggere i disse kommunene er til sammen snaut 4,8 millioner.

Dekningen varierer noe mellom fylkene, fra Oslo og Vestfold, der vi dekker alle kommunene, til Finnmark, Nordland, Innlandet og Møre og Romsdal, hvor utvalget dekker om lag 60 prosent av innbyggerne i fylket.

Den minste kommunen vi har kontaktet er Lunner kommune med 9 420 innbyggere, per 1. januar 2025. Tabell 1 gir en oversikt over hvordan kommunene (vi har kontaktet) fordeler seg utover i fylkene.

Tabell 1 Oversikt over kommuner vi har kontaktet

	Antall kommuner vi har kontaktet	Antall innbyggere i kommunen vi har kontaktet	Andel av kommuner i fylket	Andel av innbyggere i fylket
Østfold	5	278 134	42 %	88 %
Akershus	18	723 162	86 %	98 %
Oslo	1	724 290	100 %	100 %
Innlandet	10	233 373	22 %	62 %
Buskerud	6	230 423	33 %	85 %
Vestfold	6	258 071	100 %	100 %
Telemark	6	143 379	35 %	81 %
Agder	8	262 081	32 %	81 %
Rogaland	13	472 992	57 %	94 %
Vestland	14	555 241	33 %	85 %
Møre og Romsdal	7	162 344	26 %	60 %
Trøndelag	12	399 030	32 %	82 %
Nordland	8	156 757	20 %	64 %
Troms	3	119 536	14 %	70 %
Finnmark	3	43 164	17 %	58 %
Totalt	120	4 761 977	34 %	85 %

Kilde: SSB

1.2 Datainnsamling

Datainnsamlingsperioden varte fra 15. januar til 25. februar 2026.

Vi startet datainnsamlingen med å sende epost med forespørsel om kommunens vedtak om kommunale gebyrer til vann og avløp for 2026 (vedtatt høsten 2025), og prognosen for 2027-2029 (fra økonomiplan). Dette ble sendt til alle 120 kommuner 15. januar.

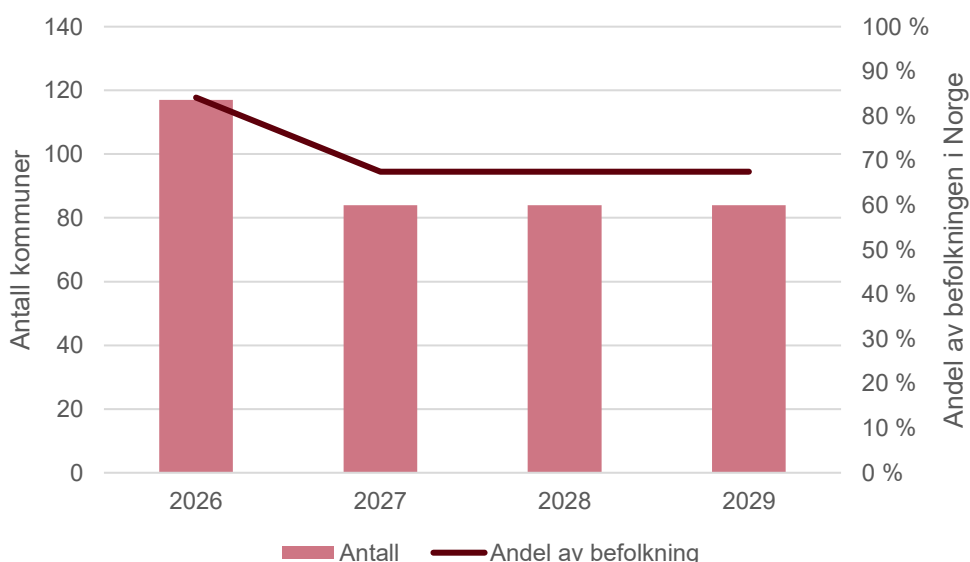
Etter gjentatte henvendelser fikk vi svar fra til sammen 77 kommuner på epost. Fra disse har vi mottatt komplett informasjon for alle årene 2026-2029 fra 66 kommuner. Mens det for de resterende kun har vært informasjon for 2026. Enkelte kommuner oppga at årsaken var at de ikke lager offisielle prognoser for gebyrutviklingen framover.

I tillegg har vi manuelt søkt etter informasjon om forventet utvikling i kommunale gebyrer på kommunenes hjemmesider. Dette er enklest tilgjengelig for 2026, mens det er vanskeligere tilgjengelig for perioden 2027-2029.

På denne måten har vi fått informasjon om 117 kommuner i 2026, og 84 kommuner for perioden 2027-2029. Selv om vi dekker kun om lag en tredjedel av landets kommuner i 2026, er dette folkerike kommuner, og til sammen bor 84 prosent av Norges innbyggere i disse kommunene. For perioden 2027-2029 dekker vi om lag 67 prosent av landets befolkning.

I Figur 1.2 oppsummerer vi antall kommuner vi har informasjon om (og for hvilke år), og hvor stor andel av befolkningen i Norge som bor i de aktuelle kommunene (per 2025).

Figur 1.2: Antall kommuner (og andel av befolkningen) hvor vi har informasjon om vann- og avløpsgebyrer



Kilde: Datainnsamling SØA

1.3 Datakvalitet

I forbindelse med datainnsamlingen har vi oppdaget at det kan være misforhold mellom tallene som oppgis fra kommunen og det vi finner i kommunens økonomi- og handlingsplan. Årsaken til forskjellen kan være flere:

- Forskjellige forutsetninger om vannforbruk, for eksempel 150 m³ eller 170 m³. Dette gir imidlertid kun små avvik. Vi forsøker å regne det om til forbruk i en 120 kvadratmeter enebolig, som er utgangspunktet for Bokostnadsindeksen (og samme størrelse som er oppgitt til KOSTRA).
- For enkelte kommuner ser vi at det er avvik mellom det som er lagt fram som forslag i økonomi- og handlingsplan og det som er vedtatt av kommunestyret. Vi har som hovedregel benyttet informasjonen vi har mottatt på e-post fra kommunene.
- For de kommunene vi ikke har mottatt e-post, har vi benyttet informasjon fra økonomi- og handlingsplanen som er offentlig tilgjengelig. Dersom gebyrene i endelig vedtak avviker fra dette, fanger vi det ikke opp i tallene våre.³
- For de kommunene vi har samlet inn egne tall, har vi tatt utgangspunkt i økonomi- og handlingsplan for 2026-2029.
- De fleste kommunene oppgir prognoser for «faktisk» gebyrutvikling, dvs. løpende kroner, mens enkelte kommuner oppgir prognosene i faste kroner, dvs. at eventuelle prisøkninger vil komme på toppen av den anslåtte utviklingen. Vi har justert sistnevnte med prognoser for utviklingen i konsumprisindeksen, fra SSBs Konjunkturtendensene 2025/4 (publisert 16. desember 2025). I denne rapporten var prognosen en økning i KPI på 2,5 prosent i 2026, 2,8 prosent i 2027 og 2,7 prosent i 2028. Vi har lagt til grunn 2,5 prosent i 2029.
- Regjeringen vedtok i Statsbudsjettet en reduksjon i merverdiavgiften på vann og avløp, fra 25 til 15 prosent, gjeldende fra 1. juli 2025. De fleste kommunene har rapportert utviklingen i gebyrene ekskl. mva., mens enkelte kommuner har rapportert inkludert mva. I denne rapporten benytter vi utviklingen i gebyrer både uten og med merverdiavgift. Førstnevnte gir en indikasjon for den underliggende utviklingen i kostnadene til vann- og avløp, mens sistnevnte viser gebyrene som husholdningene står ovenfor. Vi har lagt til grunn at merverdiavgiften holdes på 15 prosent i hele prognoseperioden.

³ Foreslått gebyrer for vann og avløp reflekterer administrasjonens beregning av kostnader. Kommunestyret kan vedta andre gebyrer (og dermed subsidiere disse tjenestene), og kostnaden må i så fall dekkes fra andre deler av budsjettet til kommunene.

2 Resultater

I dette kapitlet oppsummerer vi resultatene fra kartleggingen. Det er stor variasjon mellom kommuner og det er store forskjeller i hvilket år de største endringene vil komme.

I kapittel 2.1 viser vi forventet utvikling for hver enkelt kommune, og for vann og avløp hver for seg. I kapittel 2.2 beregner vi forventet utvikling i samlede vann- og avløpsgebyrer i hver enkelt kommune. Til sist vekter vi sammen kommunene i utvalget og beregner gjennomsnittlig utvikling i vann- og avløpsgebyrer i kapittel 2.3.

Vi legger mest vekt på endringer i vann og avløpsgebyrene inkludert merverdiavgift, ettersom det er slik kostnadene påløper for husholdningene, men omtaler også endringene ekskludert merverdiavgift, ettersom det gir et bedre bilde på den underliggende kostnadsutviklingen (på grunn av endringer i mva.-satsen).

2.1 Årlig prosentvis gebyrendring⁴

2.1.1 Vanngebyrer

Det er stor variasjon mellom kommunene. I 2026 er det Ørland og Ullensaker kommune som har høyest forventet økning i vanngebyrer, med 17 prosent. Indre Fosen og Fredrikstad ligger i den andre enden, med en nedgang på 25 prosent sammenlignet med 2025, begge inkludert mva.

For å illustrere den store variasjonen mellom kommuner, har vi sortert alle kommunene etter intervaller med økning på;

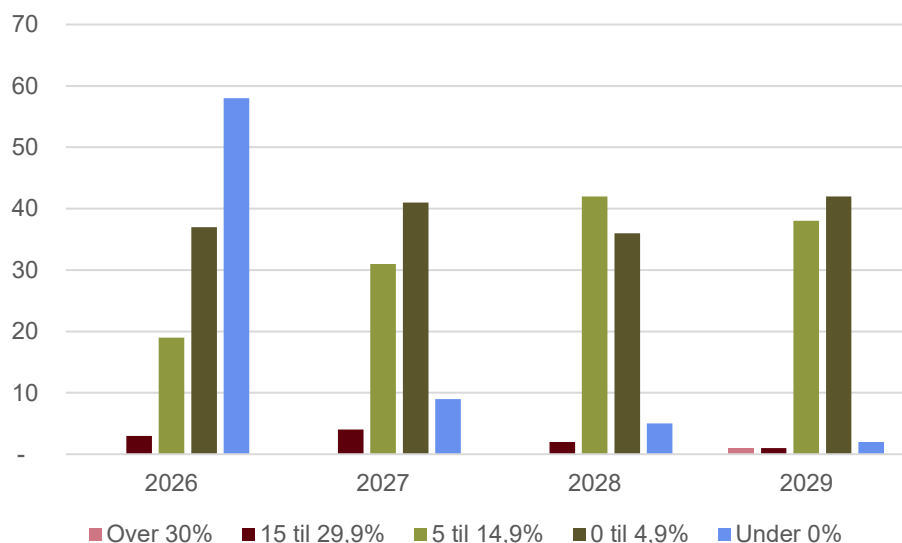
- Over 30 prosent
- 15-29,9 prosent
- 5-14,9 prosent
- 0-4,9 prosent
- Under 0 prosent (reduksjon)

⁴ For Oslo har vi kun informasjon om gebyrutvikling for vann- og avløp samlet. Det er også en annen merknad til tallene fra Oslo kommune. I 2026 er det forskjellig økning i vann- og avløpsgebyrene avhengig av om abonnenten har vannmåler eller stipulert forbruk. For abonnenter med vannmåler øker gebyrene med 24 prosent i 2026, mens økningen er 4,9 prosent for abonnenter med stipulert forbruk. Ettersom det er et klart overtall av abonnenter som har stipulert forbruk, har vi lagt dette til grunn i beregningene.

Som vist i Figur 2.1 er det 58 kommuner som venter nedgang i vanngebyrer inkludert mva fra 2025 til 2026. I 30 av disse er det nedgang også ekskludert mva. I 2027 er det 9 kommuner som venter nedgang i vanngebyrer, mens det er 5 i 2028 og 2 i 2029.

I 2027 er det 48 prosent av kommunene som venter en økning mellom 0 og 5 prosent, mens det er 37 prosent som venter en økning på 5-15 prosent. I 2028 venter 42 prosent av kommunene en økning mellom 0 og 5 prosent, og 49 prosent venter en økning på 5-15 prosent. Det holder seg om lag på dette nivået også i 2029.

Figur 2.1: Endring i vanngebyrer (inkludert lavere mva.-sats fra 2025). Antall kommuner i ulike intervaller for gebyrendringer



Kilde: Datainnsamling SØA

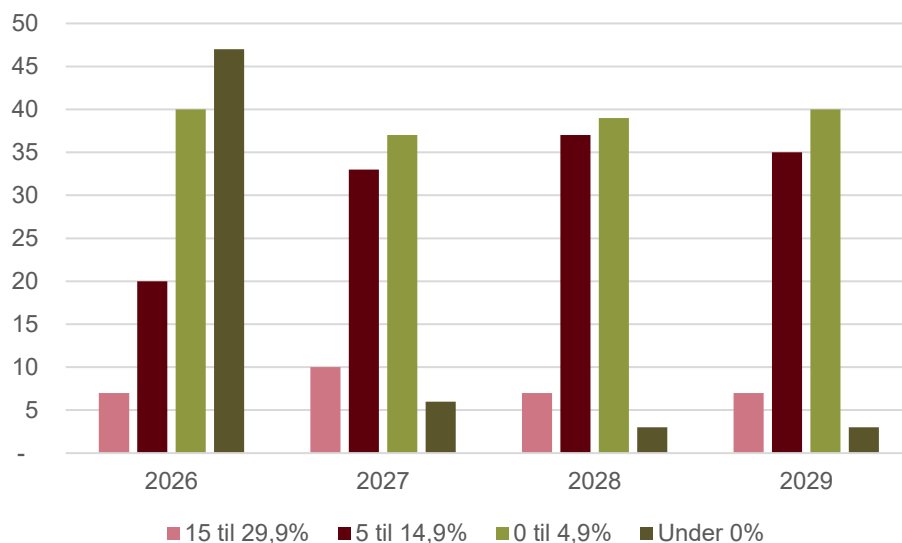
2.1.2 Avløpsgebyrer

Avløpsgebyrene utvikler seg om lag likt som vanngebyrer. I 2026 er det Sortland kommune som har høyest forventet økning, med 52 prosent, mens Lunner kommune ligger lavest, med en nedgang på 20 prosent.

Figur 5 viser at det i 2026 er 47 kommuner venter nedgang når vi ser på avløpsgebyrer inkludert mva. 22 av disse venter nedgang også ekskludert mva. I 2027 er det 6 kommuner som venter nedgang i avløpsgebyrer, mens det er 3 i 2028 og 2029.

I 2027 venter 43 prosent av kommunene en økning på 0-5 prosent, mens det er 38 prosent som venter en økning på 5-15 prosent. I 2028 venter 45 prosent av kommunene en økning på 0-5 prosent, og 43 prosent venter en økning på 5-15 prosent. Det holder seg om lag på dette nivået også i 2029.

Figur 2.2: Endring i avløpsgebyrer (inkludert lavere mva.-sats i 2025). Antall kommuner i ulike intervaller for gebyrendringer



Kilde: Datainnsamling SØA

2.2 Forskjeller mellom kommunene i vann- og avløpsgebyrer samlet, 2026-2029

I denne delen av analysen har vi kun inkludert kommuner hvor vi har informasjon om gebyrutviklingen for alle år (2026-2029). Dette gjelder for 84 kommuner. Vi beregner først endringer i kroner og prosent fra 2026 til 2029. Deretter viser vi forventet *nivå* (i kroner) på de samlede gebyrene i 2029.

Økningen størst i Lillestrøm og Vefsn

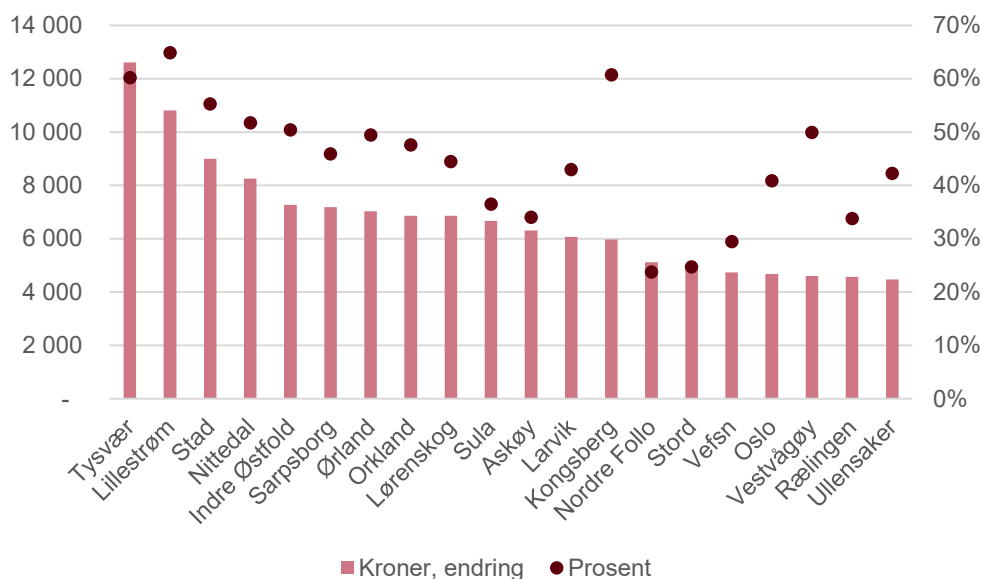
De 20 kommunene med størst økning (i kroner) i gebyrer til vann og avløp er oppsummert i Figur 2.3, som også viser forventet endring i prosent. Vi finner at vann- og avløpsgebyrene samlet er forventet å øke mest i kroner i Tysvær⁵ og Lillestrøm, med henholdsvis om lag 12 600 og 10 800 kroner. Deretter kommer Stad med 9 000 kroner og Nittedal med 8 300 kroner. Kongsberg kommune har også stor endring i prosent (61 prosent), men er «kun» nummer 13 målt i kroner med en økning på 6 000 kroner.

I motsatt ende blant alle de 84 kommunene finner vi Bjørnafjorden, Indre Fosen og Ringerike, med en nedgang på henholdsvis 1 700, 1 800 og 2 400 kroner.

Gjennomsnittlig økning er på om lag 3 000 kroner. Vennesla, Øver Eiker og Holmestrand kommune ligger nærmest gjennomsnittet.

⁵ Den store økningen skyldes en anslått økning i vanngebyrene på 73 prosent i 2029, og følger av en planlagt investering i reservevannsløsning. Kommunen skriver at dersom de finner en fellesløsning med nabokommuner, vil kostnadene reduseres.

Figur 2.3: De 20 kommunene med størst økning i gebyrer til vann og avløp (i kroner) fra 2025 til 2029. Endring i kroner og prosent



Kilde: Bokstnadsindeksen, opplysninger fra kommuner og beregninger av SØA. Note: Vi har informasjon om vann og avløp for 84 kommuner for hele perioden 2025-2029.

Vann- og avløpsgebyrene er høyest i Tysvær kommune i 2029⁶

Dersom kommunenes prognoser for vann- og avløp slår til, vil de være høyest i Tysvær kommune i 2029 med om lag 33 600 kroner.⁷ Deretter følger Lillestrøm og Nordre Follo med om lag 27 000 kroner, og Stad, Sula og Askøy med om lag 25 000 kroner. I Figur 2.4 oppsummerer vi kommunene med høyest vann- og avløpsgebyrer i 2029.

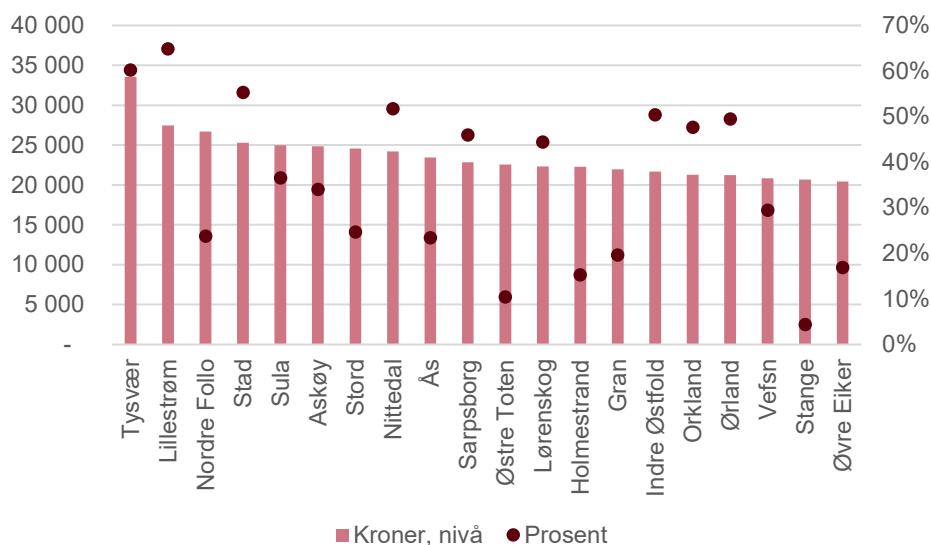
Gebyrene er lavest blant alle de 84 kommunene i Randaberg, Bergen og Stavanger med henholdsvis 9 100 kroner, 8 900 kroner og 7 800 kroner.

Blant de andre storbykommunene, finner vi Oslo med et forventet nivå i 2029 på 16 100 kroner, Kristiansand med 11 300 kroner, Trondheim med 10 400 kroner og Tromsø med 9 100 kroner.

⁶ Vi har beregnet nivået på kommunale gebyrer i 2029 ved å ta utgangspunkt i kommunenes rapportering om vann- og avløpsgebyrer for 120 kvadratmeter enebolig til KOSTRA i 2025 og deretter benyttet prosentvis endring fra kartleggingen.

⁷ Det kan være kommuner utenfor utvalget som har høyere kommunale gebyrer.

Figur 2.4: De 20 kommunene med høyest gebyrer til vann og avløp i 2029, og endring i prosent fra 2025. Nivå i kroner og prosent



Kilde: Bokostnadsindeksen, opplysninger fra kommuner og beregninger av SØA. Note: Vi har informasjon om vann og avløp for 84 kommuner for hele perioden 2025-2029

2.3 Gjennomsnittlig endring for alle kommunene

Vi har beregnet den gjennomsnittlige økningen i de ulike gebyrene for alle kommunene i datautvalget. Kommunenes innbyggertall er benyttet som vekter.⁸ Her har vi også kun inkludert de 84 kommunene hvor vi har informasjon om gebyrutviklingen for alle år (2026-2029).

Beregningene viser at vann- og avløpsgebyrene i gjennomsnitt vil øke med til sammen 24 prosent inkludert mva. fra 2025 til 2029. Økningen i 2026 blir dempet av endring i mva.-satsen fra 25 til 15 prosent i 2025.⁹ Når vi ser på utviklingen ekskludert mva., er økningen for årene 2026 til 2029 på 30 prosent.

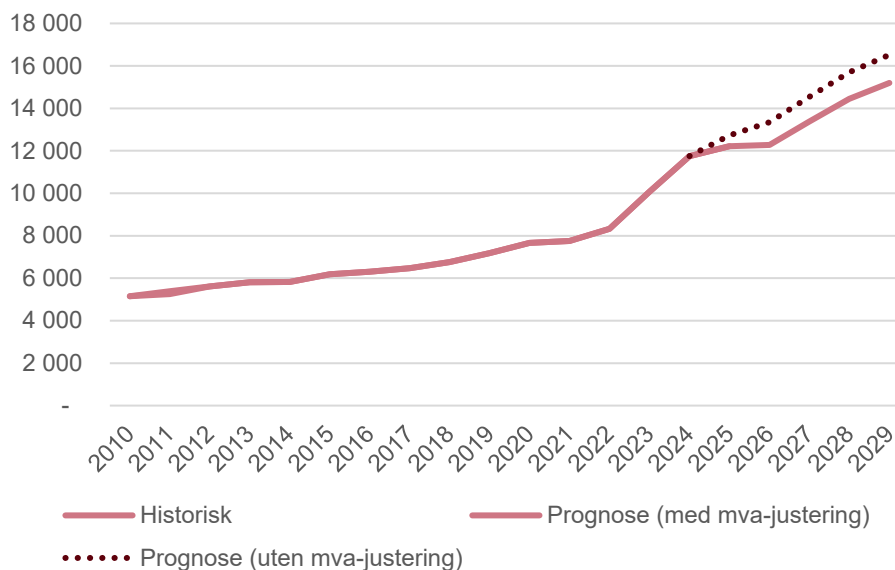
I 2026 er økningen på 5 prosent ekskludert mva., mens den er på 0,5 prosent inkludert mva. I 2027, 2028 og 2029 er forventet økning på henholdsvis 9, 8 og 5 prosent, både inkludert og ekskludert mva.

For fireårsperioden samlet er økningen i gjennomsnitt på om lag 1 300 kroner inkludert mva. for vann, mens den er på 1 700 kroner inkludert mva. for avløp. Samlet gir dette en økning i vann- og avløpsgebyrer på om lag 3 000 kroner inkludert mva.. Resultatet fra beregningen vises i Figur 2.5 og Tabell 2.

⁸ Det vil si at hver kommune får en vekt tilsvarende innbyggertallet i sin kommune.

⁹ Reduksjonen i mva.-sats i 2025 gjør at økningen fra 2025 til 2026 blir mindre enn den ellers ville vært.

Figur 2.5: Gjennomsnittlige gebyrer til vann og avløp. Kroner for enebolig på 120 kvadratmeter



Kilde:

Bokostnadsindeksen, opplysninger fra kommuner og beregninger av SØA. Note: Dette er et vektet gjennomsnitt for de kommunene vi har informasjon om forventet utvikling i gebyrer for perioden 2026-2029. Det består av 84 kommuner.

Tabell 2 Gjennomsnittlig nivå på og endring i kommunale gebyrer fra 2025-2029. Kroner og prosent

	Kroner						Endring 2025-2029	Prosentvis endring				
	2025	2026	2027	2028	2029	2026		2027	2028	2029	Endring 2025-2029	
Vann (inkl. mva)	6 673	6 781	7 353	7 918	8 344	1 671	2 %	8 %	8 %	5 %	25 %	
Avløp (inkl. mva)	5 560	5 512	6 041	6 542	6 866	1 306	-1 %	10 %	8 %	5 %	23 %	
Samlet (inkl. mva)	12 233	12 293	13 394	14 460	15 210	2 977	0,5 %	9 %	8 %	5 %	24 %	
Vann (ekskl. mva)	5 561	5 896	6 394	6 886	7 256	1 695	6 %	8 %	8 %	5 %	30 %	
Avløp (ekskl. mva)	4 633	4 793	5 253	5 689	5 971	1 337	3 %	10 %	8 %	5 %	29 %	
Samlet (ekskl. mva)	10 194	10 690	11 647	12 574	13 226	3 032	5 %	9 %	8 %	5 %	30 %	

2.3.1 Sammenlignet med andre priser

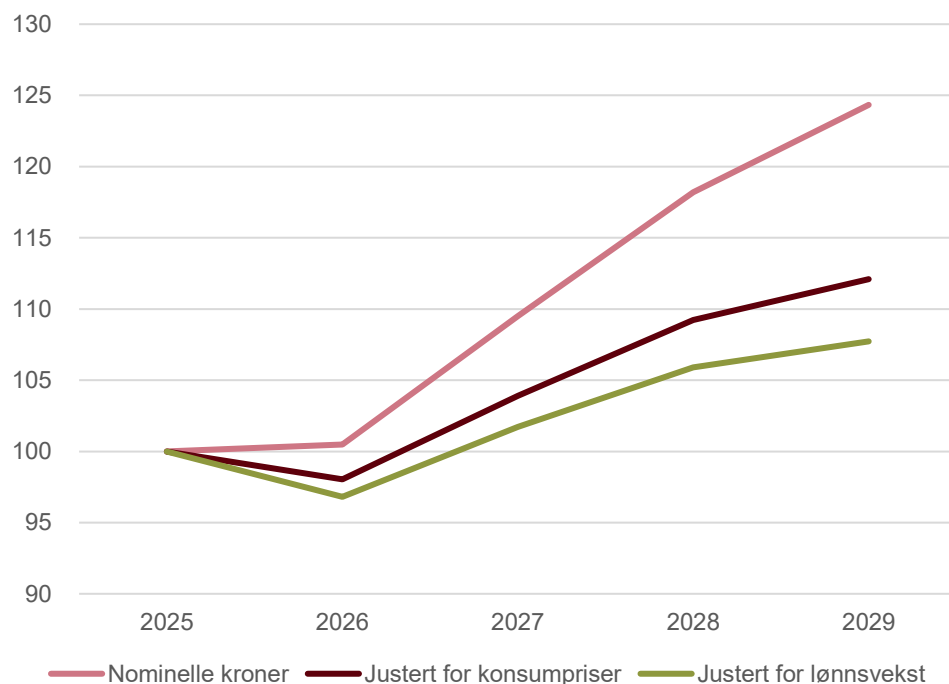
Vi har vist at vann- og avløpsgebyrene er ventet å øke med 24 prosent fra 2025 til 2029 for en gjennomsnittlig husholdning i utvalget på 84 kommuner. Det er imidlertid også interessant å se hvordan gebyrene vil utvikle seg sammenlignet med andre priser.

I dette avsnittet har vi derfor justert forventet utvikling i gebyrene med forventet utvikling i konsumpriser og lønninger i perioden. Det første er interessant for å se hvordan gebyrene utvikler seg sammenlignet med priser på konsumgoder, mens sistnevnte viser hvordan gebyrene har utviklet seg sammenlignet med husholdningenes nominelle kjøpekraft. Vi har tatt

utgangspunkt i prognoser fra Statistisk sentralbyrå publisert 16. desember 2025.¹⁰

Når vi justerer for utviklingen i konsumpriser finner vi at den forventede realveksten i gebyrene er 12 prosent fra 2025 til 2029, mens når vi justerer for lønnsvekst finner vi at den forventede realveksten i gebyrene er 8 prosent. Det betyr at gebyrene øker klart mer enn priser på andre varer og tjenester (KPI), og mer enn normal lønnsvekst.

Figur 2.6: Gjennomsnittlige gebyrer til vann og avløp, inkludert mva. Nominelle kroner, KPI-justert og justert for lønnsvekst. Indeks (2025=100)



Kilde: Bokstnadsindeksen, opplysninger fra kommuner og beregninger av SØA

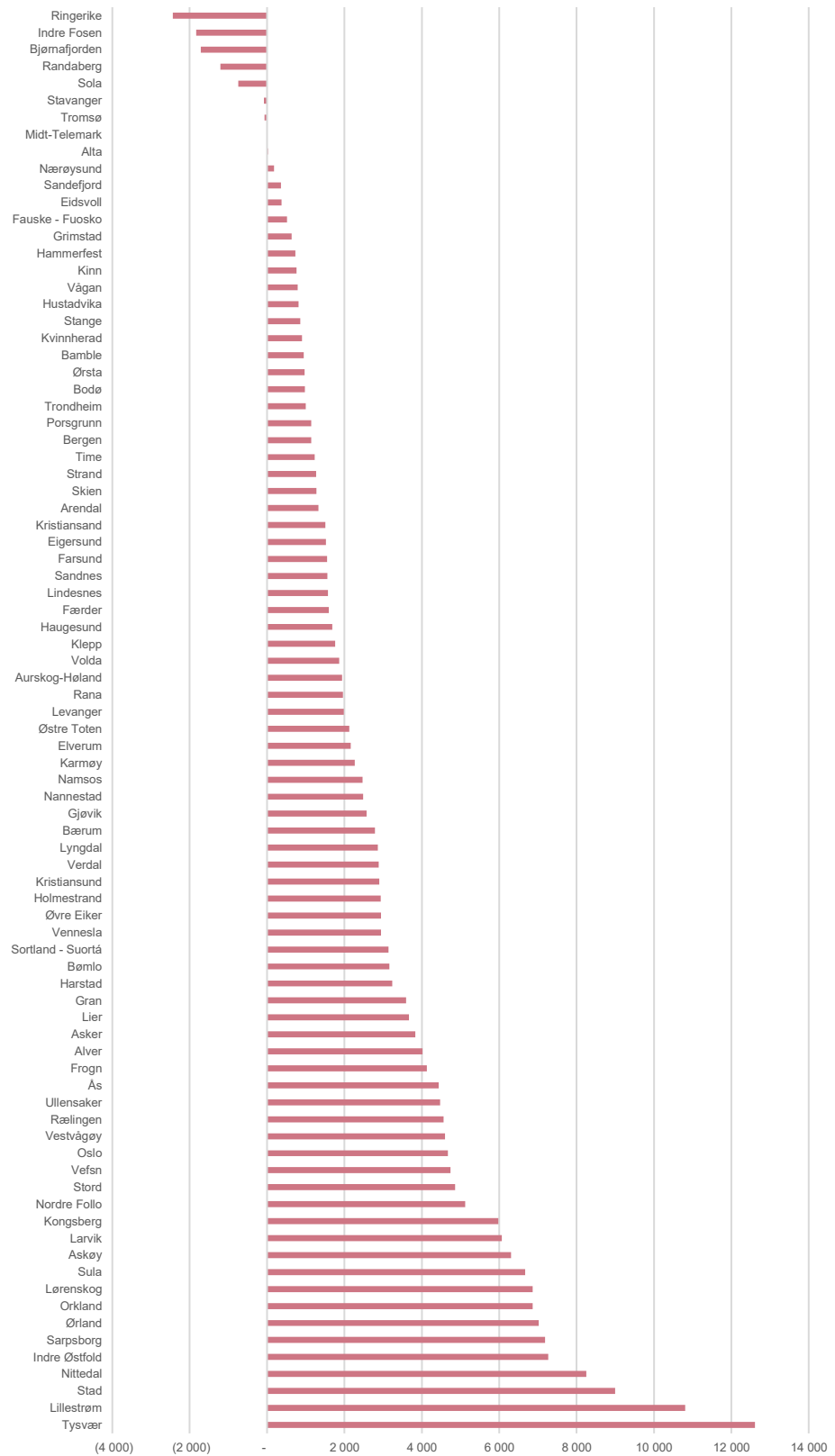
¹⁰ I denne rapporten er det prognoser for perioden 2025-2028. Vi har lagt til grunn samme prognose i 2029 som 2028 for både KPI og lønnsvekst.

Vedlegg

På de neste sidene følger det tre figurer som rangerer de 84 kommunene etter

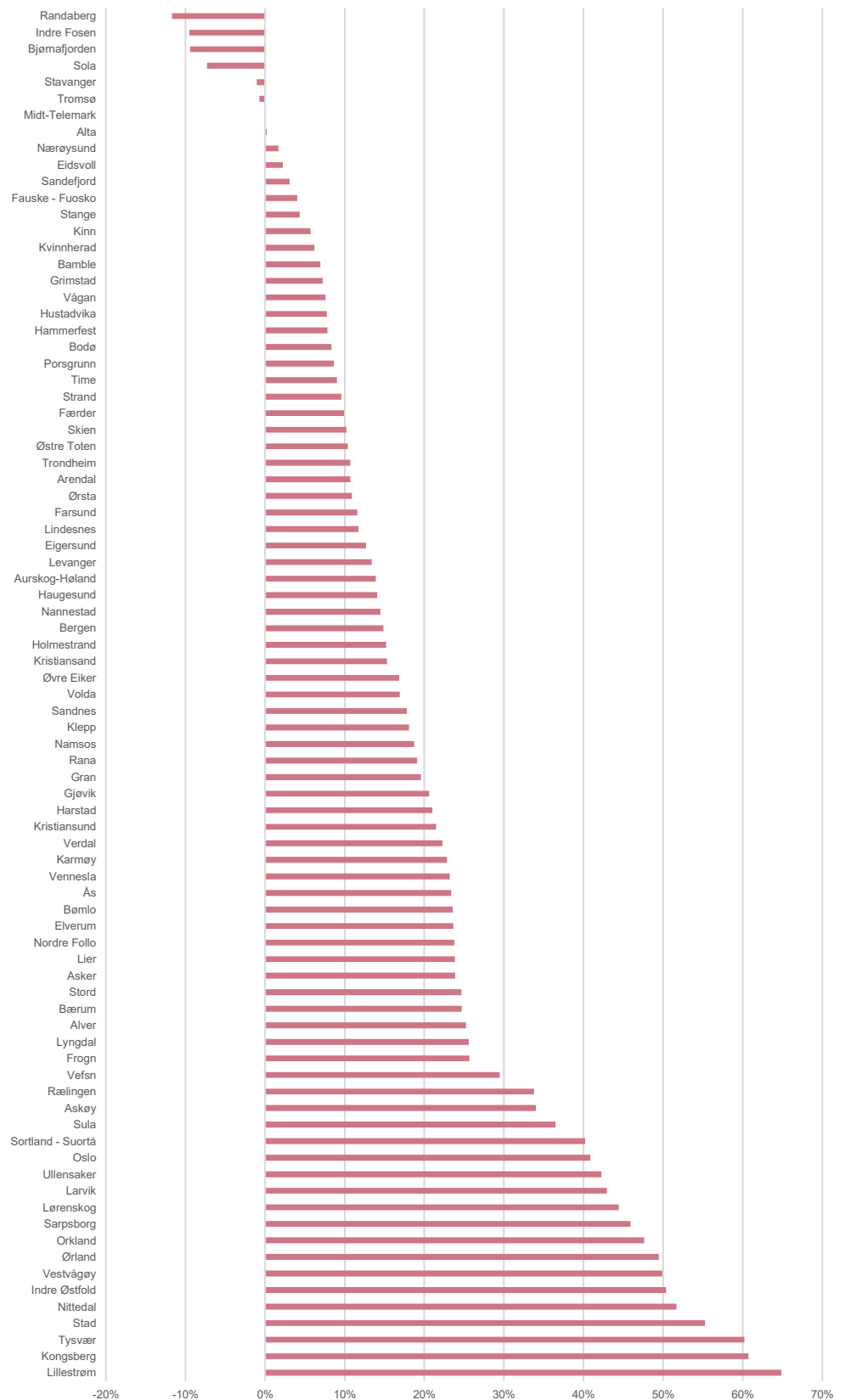
- Endring i kroner fra 2025 til 2029
- Endring i prosent fra 2025 til 2029
- Nivå på vann- og avløpsgebyrene i 2029 for en enebolig på 120 kvadratmeter

Figur A: Sortering av 84 kommuner etter endring kroner fra 2025 til 2029.



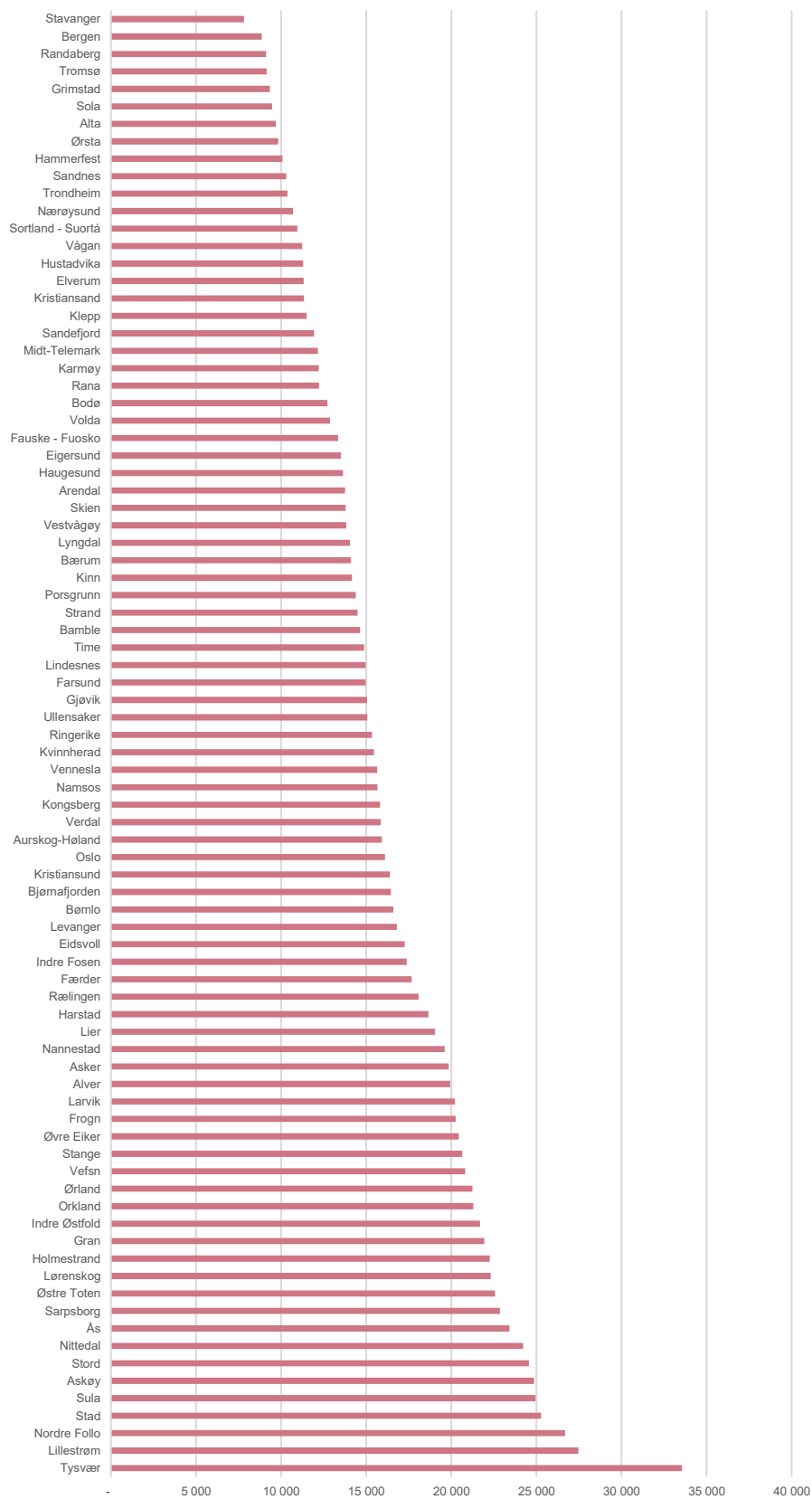
Kilde: Bokostnadsindeksen, opplysninger fra kommuner og beregninger av SØA. Note: Vi har informasjon om vann og avløp for 84 kommuner for hele perioden 2025-2029

Figur B: Sortering av 84 kommuner etter endring i prosent fra 2025 til 2029.



Kilde: Bokostnadsindeksen, opplysninger fra kommuner og beregninger av SØA. Note: Vi har informasjon om vann og avløp for 84 kommuner for hele perioden 2025-2029

Figur C: Sortering av 84 kommuner nivå på gebyrer til vann og avløp i 2029 for enebolig på 120 kvadratmeter



Kilde: Bokstnadsindeksen, opplysninger fra kommuner og beregninger av SØA. Note: Vi har informasjon om vann og avløp for 84 kommuner for hele perioden 2025-2029

SØA

Samfunns-
økonomisk
Analyse

post@samfunnsokonomisk-analyse.no

+47 970 43 859
Org.nr: 911 737 752

Borggata 2B
N-0650 Oslo